

sponzor izdanja

H1 TELEKOM

info trend

TOP 50

u telekom industriji Hrvatske

Tablica 2. **TOP 50 hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki prema ukupnom prihodu ostvarenom u 2007. godini**
 Table 2. **Top 50 Croatia's Telecommunication Companies by Size of Revenue Generated in 2007.**

	NAZIV / COMPANY	UKUPNI PRIHOD TOTAL REVENUE		DOBIT NAKON POREZA PROFIT AFTER TAXES		BROJ ZAPOSLENIH NUMBER OF EMPLOYEES	
		2006	2007	2006	2007	2006	2007
1	HT - HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE D.D.	6.954.822.176	7.212.879.681	2.232.491.366	2.420.651.857	6.317	5.538
2	T-MOBILE HRVATSKA D.O.O.	4.181.796.314	4.444.333.969	972.426.398	1.056.998.402	1.013	1.020
3	VIPNET D.O.O.	3.478.750.000	3.773.230.000	821.900.000	1.003.200.000	986	980
4	ERICSSON NIKOLA TESLA D.D. ZAGREB	1.810.586.439	1.898.114.901	233.772.790	199.794.844	1.344	1.562
5	SIEMENS	1.655.131.424	1.595.422.131	109.928	114.557.879	1.378	1.350
6	MOBIS-ELECTRONIC D.O.O.						
7	TELE2 D.O.O.						
8	OT-OPTIMA TELEKOM DD	189.961.616	307.222.062	0	0	263	225
9	ODAŠILJAČI I VEZE D.O.O.	260.618.837	272.979.982	2.952.377	7.896.643	412	389
10	SE-MARK D.O.O.	114.526.878	123.953.763	1.609.537	2.689.452	17	20
11	METRONET TELEKOMUNIKACIJE D.D.						
12							
13							
14	VOLEX D.O.O.						
15							
16	INTEKOM D.O.O.	90.452.794	82.497.920	1.976.672	2.383.503	18	19
17	H1 TELEKOM D.D.	45.901.453	80.598.936	0	0	117	101
18	B.NET HRVATSKA D.O.O.*	57.919.966	56.676.646	0	0	85	115
19	ALEA D.O.O.						
20	MICRO-LINK D.O.O.	25.573.889	36.040.408	2.933.895	3.415.719	16	17
21	VODATEL D.O.O.						
22	36 D.O.O.	30.775.297	34.992.916	186.143	218.261	10	11
23	ADRIATIC KABEL D.O.O.*	20.440.101	29.699.907	0	0	30	40
24	CROATEL D.O.O.	22.335.872	28.887.838	4.669.316	6.026.691	22	27
25	RETEL D.O.O.	19.389.659	25.258.111	104.314	289.908	49	47
26	ELEKTROKEM D.O.O.	29.454.057	24.835.617	4.265.041	4.064.251	53	59
27	AMIS TELEKOM D.O.O.	16.549.562	24.686.179	0	0	26	47
28	STEINER D.O.O.						
29	CATV ELEKTRONIK D.O.O.	26.464.344	21.610.305	1.410.453	1.933.629	18	18
30	MARKOTTEL D.O.O.	27.365.844	20.601.459	2.176.342	1.086.094	42	39
31	VATEL D.O.O.	10.241.090	16.672.440	309.555	2.614.698	9	9
32	MARK 2 D.O.O.	20.147.355	15.946.516	133.122	85.211	13	12
33	ALCATEL HRVATSKA D.O.O.						
34	PRISTAN D.O.O.	16.807.440	13.289.975	209.202	98.322	11	10
35	ISKRATRADE D.O.O.	14.438.827	12.763.605	224.218	382.672	10	9
36	IKI D.O.O.	11.955.334	10.294.625	2.172.077	2.254.685	7	8
37	BEL TEL D.O.O.						
38	INFOTEL D.O.O.	10.537.505	8.998.423	2.226.489	1.999.014	6	6
39	ELEKTROMAGIC D.O.O.						
40	SINFONIKA D.O.O.	9.019.036	8.734.212	26.342	0	17	14
41	HELD DOO	14.215.830	8.073.402	724.596	1.782.415	12	8
42	KATE-KOM D.O.O.						
43	VM TELEKOM D.O.O.	8.999.794	7.722.424	61.659	108.004	0	0
44	NETIKS D.O.O.	6.519.638	7.010.654	444.683	505.968	8	10
45	VOLJATEL TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.						
46	LUMISS D.O.O.	5.543.136	6.421.302	469.749	472.207	13	11
47	KDS D.O.O.						
48	AT&T GLOBAL NETWORK SERVICES HRVATSKA D.O.O.						
49	TANGO KOMUNIKACIJE D.O.O.	2.852.091	5.266.970	470.902	624.240	22	28
50	TELCOMPACT D.O.O.	6.956.257	5.259.828	704.554	890.682	7	8
	UKUPNO	20.562.699.891	21.806.325.203	4.221.239.242	4.728.091.468	13.426	13.021

*Objavljeni podaci odnose se na devet mjeseci kalendarske 2007. godine obzirom da je tvrtka B.net (nastala pripajanjem Adriatic Kabela u tvrtku DCM u kolovozu 2007 te istovremenoj promjeni imena DCM-a u B.net Hrvatska) promijenila svoju financijsku godinu koja sada završava 30. rujna. Sukladno tim, konsolidirani rezultat uključuje osam mjeseci poslovanja tvrtke DCM te jedan mjesec zajedničkog poslovanja ove dvije tvrtke. Kako bi se imala prava slika o poslovanju B.neta i njegovih tvrtki prethodnica u kalendarskoj 2007, bilo bi potrebno uključiti 8 mjeseci poslovanja Adriatic Kabela te 3 završna kalendarska mjeseca zajedničkog poslovanja pod jedinstvenim imenom

četrvtine ukupnog broja zaposlenih u pedeset najvećih hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki. Ovim segmentom hrvatskog telekomunikacijskog tržišta već godinama dominiraju lokalne podružnice velikih globalnih igrača, njemačkog Siemens-a i švedskog Ericsson-a. Važno je naglasiti da je hrvatski dio Siemens-a pretežito, a Ericsson-a djelomično angažiran na proizvodnji telekomunikacijske infrastrukturne opreme i uređaja namijenjenih krajnjim korisnicima.

Tablica 4. Članovi TOP 50 hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki, segment proizvođača telekomunikacijske opreme

Distributeri telekomunikacijske opreme i komponenti

Broj distributera koji su se na osnovu ostvarenog prihoda uspjeli plasirati u hrvatski telekomunikacijski TOP 50 za prošlu godinu iznosi dvanaest i povećao se za tri u usporedbi s 2006. Ukupan prihod prijavljen od strane ovakvih tvrtki ove je godine po prvi puta premašio milijardu kuna. S porastom prihoda po stopi od 6.3%, distributeri su osjetili minimalno povećanje svoga udjela ukupnom prihodu. Sudjelovavši u ukupnom prihodu pedeset najvećih s 4.8%, distributeri su sloveli za treći najuspješniji segment hrvatskog telekomunikacijskog tržišta.

Distributeri telekomunikacijske opreme i komponenti - veletrgovci koji se bave plasmanom proizvoda za daljnju prodaju value added resellerima, dilerima i maloprodaji. U hrvatskom slučaju, ova kategorija također učestvuje i u prodaji krajnjim korisnicima.

Bitno je naglasiti da je gotovo cjelokupan rast ovog segmenta zapravo posljedica rasta prihoda triju najvećih hrvatskih distributera telekomunikacijske opreme, tvrtki Mobis Electronic, Se-Mark, i Ram3. Rezultati ovih tvrtki jasno ukazuju na porast popularnosti proizvoda tvrtki Nokia, Panasonic i Motorola na našem tržištu. Od preostalih distributera jedino su se Alcatel Hrvatska i dubrovački Lumiss (distributer proizvoda tvrtke Ericsson) mogli pohvaliti pozitivnim stopama rasta u prošloj kalendarskoj godini koje su im, uostalom, i osigurale ulazak u ovu elitnu skupinu domaćih telekomunikacijskih tvrtki.

Tablica 5. Članovi TOP 50 hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki, segment distributera telekomunikacijske opreme i komponenti

Pedeset najvećih po dobiti prije oporezivanje 2007 (iznos u kunama)

	NAZIV	Dobit / Profit 2007	Rang po Ukupnom Prihodu 2007	Rang po broju zaposlenih 2007
1	HT - HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE D.D.	2.420.651.857	1	1
2	T-MOBILE HRVATSKA D.O.O.	1.056.998.402	2	4
3	VIPNET D.O.O.	1.003.200.000	3	5
4	ERICSSON NIKOLA TESLA D.D. ZAGREB	199.794.844	4	2
5	SIEMENS	114.557.879	5	3
6	MOBIS-ELECTRONIC D.O.O.			
7				
8	ODAŠILJAČI I VEZE D.O.O.	7.896.643	9	7
9	CROATEL D.O.O.	6.026.691	24	27
10	ELEKTROKEM D.O.O.	4.064.251	26	16
11	MICRO-LINK D.O.O.	3.415.719	20	32
12	SE-MARK D.O.O.	2.689.452	10	28
13	VATEL D.O.O.	2.614.698	31	50
14	INTELKOM D.O.O.	2.383.503	16	30
15	IKI D.O.O.	2.254.685	36	54
16	INFOTEL D.O.O.	1.999.014	38	62
17	CATV ELEKTRONIK D.O.O.	1.933.629	29	31
18	HELD DOO	1.782.415	41	55
19	STEINER D.O.O.			
20				
21	MARKOTTEL D.O.O.	1.086.094	30	22
22	TELCOMPACT D.O.O.	890.682	50	56
23	TANGO KOMUNIKACIJE D.O.O.	624.240	49	26
24	BEL TEL D.O.O.			
25	ALEA D.O.O.			
26	DENCRO D.O.O.			
27	VIA TEL D.O.O.			
28	KOM SAT D.O.O.	515.655	57	37
29	NETIKS D.O.O.	505.968	44	46
30				
31	DOMIFON D.O.O.	489.015	81	57
32	LUMISS D.O.O.	472.207	46	44
33	AUTOMAT.T.N. D.O.O.	385.139	75	63
34	ISKRATRADE D.O.O.	382.672	35	51
35	GRAVITACIJA D.O.O.			
36	NET CONCEPT D.O.O.	328.518	55	52
37	LOQUOR D.O.O.	306.605	60	60
38	KONEKTIRA D.O.O.			
39	RETEL D.O.O.	289.908	25	19
40	TELEMONT D.O.O.	263.092	76	41
41	FENICE TELEKOM D.O.O.	250.570	93	95
42	PELCOM D.O.O.			
43	HALO NET D.O.O.			
44	RIZ PE D.O.O.	221.086	59	42
45	36 D.O.O.	218.261	22	45
46	T.A.GRAĐENJE D.O.O.			
47	L.Z.S. SISTEMI D.O.O.	204.362	92	96
48	KDS D.O.O.			
49	TEL-NET D.O.O.			
50				

Tablica 3. Članovi TOP 50 hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki, segment pružatelja telekomunikacijskih usluga
 Table 3. Telecommunications Services Operators that Managed to Qualify for the Croatia's Telecommunications Top 50 for the Year 2007

	NAZIV/ COMPANY	MJESTO	UKUPNI PRIHOD TOTAL REVENUE		Rast GROWTH 07/06	DOBIT NAKON POREZA PROFIT AFTER TAXES		BROJ ZAPOSLENIH NUMBER OF EMPLOYEES		PRIHOD PO ZA- POSLENOM U REVENUE PER EMPLOYEE 2007.
			2006	2007		2006	2007	2006	2007	
1	HT - HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE D.D.	ZAGREB	6.954.822.176	7.212.879.681	3,7%	2.232.491.366	2.420.651.857	6.317	5.538	1.302.434
2	T-MOBILE HRVATSKA D.O.O.	ZAGREB	4.181.796.314	4.444.333.969	6,3%	972.426.398	1.056.998.402	1.013	1.020	4.357.190
3	VIPNET D.O.O.	ZAGREB	3.478.750.000	3.773.230.000	4,6%	821.900.000	1.003.200.000	986	980	3.744.130
4	TELE2 D.O.O.	ZAGREB								
5	OT-OPTIMA TELEKOM DD	ZAGREB	189.961.616	307.222.062	61,7%	0	0	263	225	1.365.431
6	ODAŠILJAČI I VEZE D.O.O.	ZAGREB	260.618.837	272.979.982	4,7%	2.952.377	7.896.643	412	389	701.748
7	METRONET TELEKOMUNIKACIJE D.D.	ZAGREB								
8										
9										
10	H1 TELEKOM D.D.	SPLIT	45.901.453	80.598.936	75,6%	0	0	117	101	798.009
11	B.NET HRVATSKA D.O.O.	ZAGREB	57.919.966	56.676.646	-2,1%	0	0	85	115	492.840
12	VODATEL D.O.O.	ZAGREB								
13	ADRIATIC KABEL D.O.O.	ZAGREB	20.440.101	29.699.907	45,3%	0	0	30	40	742.498
14	CROATEL D.O.O.	ZAGREB	22.335.872	28.887.838	29,3%	4.669.316	6.026.691	22	27	1.069.920
15	AMIS TELEKOM D.O.O.	ZAGREB-SLOBOŠTINA	16.549.562	24.686.179	49,2%	0	0	26	47	525.238
16	MARKOTTEL D.O.O.	ZAGREB	27.365.844	20.601.459	-24,7%	2.176.342	1.086.094	42	39	528.243
17	VM TELEKOM D.O.O.	RJEKA	8.999.794	7.722.424	-14,2%	61.659	108.004	0	0	#DIV/0!
18	VOLJATEL TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.	ZAGREB								
19	KDS D.O.O.	ČAKOVEC								
20	AT&T GLOBAL NETWORK SERVICES HRVATSKA D.O.O.	ZAGREB								
21	TANGO KOMUNIKACIJE D.O.O.	ZAGREB	2.852.091	5.266.970	84,7%	470.902	624.240	22	28	188.106
	UKUPNO / TOTAL		15.811.790.595	16.945.063.354	7,2%	3.918.873.390	4.336.980.176	9.729	9.105	1.861.072

Tablica 4. Članovi TOP 50 hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki, segment proizvođača telekomunikacijske opreme
 Table 4. Telecommunications Equipment Vendors that Managed to Qualify for the Croatia's Telecommunications Top 50 for the Year 2007

	NAZIV/ COMPANY	MJESTO	UKUPNI PRIHOD TOTAL REVENUE		Rast GROWTH 07/06	DOBIT NAKON POREZA PROFIT AFTER TAXES		BROJ ZAPOSLENIH NUMBER OF EMPLOYEES		PRIHOD PO ZA- POSLENOM U REVENUE PER EMPLOYEE 2007.
			2006	2007		2006	2007	2006	2007	
1	ERICSSON NIKOLA TESLA D.D. ZAGREB	ZAGREB	1.810.586.439	1.898.114.901	4,8%	233.772.790	199.794.844	1.344	1.562	1.309.948
2	SIEMENS D.D.	ZAGREB	1.655.131.424	1.595.422.131	-3,6%	213.701,31	114.557.879	1.378	1.350	1.181.794
3	VOLEX D.O.O.	ZAGREB								
4	ELEKTROKEM D.O.O.	VUGROVEC DONJI	29.454.057	24.835.617	-15,7%	4.265.041	4.064.251	53	59	420.943
	UKUPNO		3.559.162.219	3.609.808.682	1,4%	239.909.891	318.416.974	3.229	3.436	1.050.585

Implementatori telekomunikacijskih rješenja

Ovogodišnji TOP 50 uključuje trinaest implementatora telekomunikacijskih rješenja, što je čak tri tvrtke manje u usporedbi s prošlogodišnjom listom. Ukupan prihod tek je neznatno porastao u odnosu na prošlu godinu, što je izravna posljedica pada prihoda većeg dijela vodećih hrvatskih implementatora. Osobito velik pad prihoda zabilježile su tvrtke Kate-kom i Held.

S druge strane, tvrtke Vatel, Micro-link i Retel su ostvarile izvanredan rast prihoda, što svakako demantira tvrdnje o bilo kakvoj krizi koja bi vladala ovim dijelom telekomunikacijskog sektora. Vjerojatnije je

da se ovdje radi o promjeni dijela tržišnih uvjeta (što može uključiti zasićenost jednog dijela tržišta, promjene trendova potražnje, promjene u proizvodnoj paleti principala zbog globalnih trendova i sl.) u kojoj su se neke lokalne tvrtke snašle malo bolje, a druge malo lošije.

Implementatori telekomunikacijskih rješenja - tvrtke koje nude usluge razvoja, instalacije i održavanja telekomunikacijskih sustava. Na osnovi partnerskih ugovora sklopljenih s vodećim proizvođačima opreme u mogućnosti su osigurati stručnu i kvalitetnu podršku korisnicima svojih usluga.

Tablica 5. Članovi TOP 50 hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki, segment distributera telekomunikacijske opreme i komponenti
 Table 5. Telecommunications Equipment Distributors that Managed to Qualify for the Croatia's Telecommunications Top 50 for the Year 2007

	NAZIV/ COMPANY	MJESTO	UKUPNI PRIHOD TOTAL REVENUE		Rast GROWTH 07/06	DOBIT NAKON POREZA PROFIT AFTER TAXES		BROJ ZAPOSLENIH NUMBER OF EMPLOYEES		PRIHOD PO ZAPOSLE- NOM U REVENUE PER EMPLOYEE 2006.
			2006	2007		2006	2007	2006	2007	
1	MOBIS-ELECTRONIC D.O.O.	ZAGREB								
2	SE-MARK D.O.O.	SESVETE	114.526.878	123.953.763	8,2%	1.609.537	2.689.452	17	20	6.197.688
3										
4	INTEKOM D.O.O.	ZAGREB	90.452.794	82.497.920	-8,8%	1.976.672	2.383.503	18	19	4.341.996
5	ALEA D.O.O.	ZAGREB								
6	MARK 2 D.O.O.	SPLIT	20.147.355	15.946.516	-20,9%	133.122	85.211	13	12	1.328.876
7	ALCATEL HRVATSKA D.O.O.	ZAGREB								
8	PRISTAN D.O.O.	ZAGREB	16.807.440	13.289.975	-20,9%	209.202	98.322	11	10	1.328.998
9	ISKRATRADE D.O.O.	RIJEKA	14.438.827	12.763.605	-11,6%	224.218	382.672	10	9	1.418.178
10	IKI D.O.O.	ZAGREB	11.955.334	10.294.625	-13,9%	2.172.077	2.254.685	7	8	1.286.828
11	ELEKTROMAGIC D.O.O.	SPLIT								
12	LUMISS D.O.O.	DUBROVNIK	5.543.136	6.421.302	15,8%	469.749	472.207	13	11	583.755
UKUPNO			978.268.874	1.037.322.220	6,0%	50.807.735	56.800.919	228	247	4.199.685

Tvrđnju o lošoj godini za implementatore potkrepljuje informacija o smanjenju broja zaposlenih za gotovo 3%. S druge strane, zanimljivo je primijetiti da, unatoč padu ukupnog prihoda i padu broja zaposlenih, ukupna dobit nakon oporezivanja u ovome podsegmentu raste za čitavih 35%! Zasluga je to ponajprije tvrtki Vatel, Steiner, Retel i Sinfonika koje su redom ostvarile rast dobiti veći od 100%.

Tablica 6. Članovi TOP 50 hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki, segment implementatora telekomunikacijskih rješenja

Instalateri telekomunikacijske opreme

Kao što je već spomenuto u analizi strukture prihoda, niti jedan instalater telekomunikacijske opreme nije se uspio plasirati u ovogodiš-

nji telekomunikacijski TOP 50. Razlog tome mogao bi biti smanjenje obujma narudžbi za instaliranje od strane operatera, ili puno vjerojatnije, veća konkurencija među poslovnim subjektima ovog tipa koja je za posljedicu imala razdiobu njihova prihoda na veći broj tvrtki. Tako usitnjenih prihoda, niti jedna tvrtka ovog tipa nije uspjela preskočiti zadanu visinu letvice od 4,2 milijuna kuna koliko je bilo potrebno za plasman na posljednje mjesto TOP 50 ljestvice.

Instalateri telekomunikacijske opreme – tvrtke koje bave instaliranjem telekomunikacijske opreme (primjerice, polaganjem optičkih kablova) za potrebe operatera.

Tablica 6. Članovi TOP 50 hrvatskih telekomunikacijskih tvrtki, segment implementatora telekomunikacijskih rješenja
 Table 6. Telecommunications Solution Implementers that Managed to Qualify for the Croatia's Telecommunications Top 50 for the Year 2007

	NAZIV/ COMPANY	MJESTO	UKUPNI PRIHOD TOTAL REVENUE		Rast GROWTH 07/06	DOBIT NAKON POREZA PROFIT AFTER TAXES		BROJ ZAPOSLENIH NUMBER OF EMPLOYEES		PRIHOD PO ZAPOSLE- NOM U REVENUE PER EMPLOYEE 2007.
			2006	2007		2006	2007	2006	2007	
1	MICRO-LINK D.O.O.	ZAGREB	25.573.889	36.040.408	40,9%	2.933.895	3.415.719	16	17	2.120.024
2	36 D.O.O.	STRAHONINEC	30.775.297	34.992.916	13,7%	186.143	218.261	10	11	3.181.174
3	RETEL D.O.O.	ZAGREB	19.389.659	25.258.111	30,3%	104.314	289.908	49	47	537.407
4	STEINER D.O.O.	BREZJE								
5	CATV ELEKTRONIK D.O.O.	ZAGREB	26.464.344	21.610.305	-18,3%	1.410.453	1.933.629	18	18	1.200.573
6	VATEL D.O.O.	SPLIT	10.241.090	16.672.440	62,8%	309.555	2.614.698	9	9	1.852.493
7	BEL TEL D.O.O.	OSIJEK								
8	INFOTEL D.O.O.	ZAGREB	10.537.505	8.998.423	-14,6%	2.226.489	1.999.014	6	6	1.499.737
9	SINFONIKA D.O.O.	ZAGREB	9.019.036	8.734.212	-3,2%	26.342	0	17	14	623.872
10	HELD DOO	ZAGREB	14.215.830	8.073.402	-43,2%	724.596	1.782.415	12	8	1.009.175
11	KATE-KOM D.O.O.	ZAGREB								
12	NETIKS D.O.O.	ZAGREB	6.519.638	7.010.654	7,5%	444.683	505.968	8	10	701.065
13	TELCOMPACT D.O.O.	SPLIT	6.956.257	5.259.828	-24,4%	704.554	890.682	7	8	657.479
UKUPNO			213.478.203	214.130.947	0,3%	11.751.999	15.893.399	240	233	919.017

Indeks efikasnosti intelektualnog kapitala tvrtke

Rbr.	Naziv	ICE06	ICE07
1	36 D.O.O.	2,01	10,16
2	ADRIATIC KABEL D.O.O.	2,92	3,31
3	ALCATEL HRVATSKA D.O.O.	0,95	1,02
4	ALEA D.O.O.	1,83	1,52
5	AMIS TELEKOM D.O.O.	17,21	1,69
6	AT&T GLOBAL NETWORK SERVICES HRVATSKA D.O.O.		
7	AUTOMAT T.N. D.O.O.	1,18	-1,63
8	B.NET HRVATSKA D.O.O.	2,36	2,33
9	BEL TEL D.O.O.	2,17	1,91
10	CATV ELEKTRONIK D.O.O.	3,06	4,00
11	CROATEL D.O.O.	7,06	7,93
12	DENCRO D.O.O.	3,64	4,68
13	DOMIFON D.O.O.	2,76	3,05
14	ELEKTROKEM D.O.O.	4,85	3,36
15	ELEKTROMAGIC D.O.O.	10,05	2,80
16	ERICSSON NIKOLA TESLA D.D. ZAGREB	2,62	2,13
17	FENICE TELEKOM D.O.O.	2,39	-0,95
18	GRAVITACIJA D.O.O.	2,71	2,05
19	H1 TELEKOM D.D.	2,09	-2,59
20	HALO NET D.O.O.	2,32	3,90
21	HELD DOO	2,67	5,67
22	HT - HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE D.D.	4,37	4,39
23	IKI D.O.O.	6,00	5,66
24	INFOTEL D.O.O.	6,97	6,17
25	INTELMOM D.O.O.	8,84	3,26
26			
27	ISKRATRADE D.O.O.	1,58	2,20
28	KATE-KOM D.O.O.	1,75	-0,65
29	KDS D.O.O.	2,97	2,20
30	KOM SAT D.O.O.	3,09	2,23
31	KONEKTIRA D.O.O.	6,52	4,25
32	L.Z.S. SISTEMI D.O.O.	1,51	3,72
33	LOQUOR D.O.O.	4,68	1,69
34	LUMISS D.O.O.	2,32	2,01
35	MARK 2 D.O.O.	0,71	1,77
36	MARKOTTEL D.O.O.	2,07	1,87
37	METRONET TELEKOMUNIKACIJE D.D.	1,59	2,57
38	MICRO-LINK D.O.O.	3,68	3,23
39			
40	MOBIS-ELECTRONIC D.O.O.	5,18	4,62
41	NET CONCEPT D.O.O.	1,83	2,43
42	NETIKS D.O.O.	3,96	3,44
43	ODASILJACI I VEZE D.O.O.	2,31	2,48
44	OT-OPTIMA TELEKOM DD	40,32	4,06
45	PELCOM D.O.O.		2,66
46	PRISTAN D.O.O.	1,24	0,66
47			
48	RETEL D.O.O.	1,46	1,01
49	RIZ PE D.O.O.	1,48	1,40
50	SE-MARK D.O.O.	2,99	3,52
51	SIEMENS D.D.	2,58	2,06
52	SINFONIKA D.O.O.	1,18	-3,68
53	STEINER TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.	1,36	1,69
54	T.A.GRAĐENJE D.O.O.	1,70	1,45
55	TANGO KOMUNIKACIJE D.O.O.	1,71	1,71
56	TELCOMPACT D.O.O.	3,01	3,98
57	TELE2 D.O.O.	-11,06	-8,43
58			
59	TELEMONT D.O.O.	2,23	2,09
60	TEL-NET D.O.O.	3,75	9,12
61	T-MOBILE HRVATSKA D.O.O.	12,29	11,35
62	VATEL D.O.O.	2,47	4,10
63	VIA TEL D.O.O.	4,48	3,20
64	VIPNET D.O.O.	8,43	9,12
65			
66	VM TELEKOM D.O.O.		
67	VODATEL D.O.O.	4,55	4,13
68	VOLEX D.O.O.	1,25	0,59
69	VOLJATEL TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.	-0,02	2,35

zaključak i pogled u 2008.

Dakle, tijekom prošle godine hrvatski se telekomunikacijski sektor nastavio razvijati već poznatim laganim tempom. U odnosu na prethodne godine nije se dogodio nikakav iznenađeni spektakularni pomak u bilo kojem smjeru. Najveći segment ovog tržišta, dakle onaj pružatelja usluga, raste nešto brže od ostalih, što je posljedica procesa liberalizacije na tržištu telekomunikacijskih usluga i ubranog pozicioniranja novih fiksnih i mobilnih operatera. Segment distributera telekomunikacijske opreme nalazi se u istoj pozitivnoj struji, koristeći ponajprije visoku razinu potražnje korisnika za mobilnim uređajima koju stalno podgrijava težnja za pomodnošću hrvatskih građana. Segment proizvođača ostvario je tek neznatan rast ponajviše zbog prilično problematične situacije na svjetskom tržištu telekomunikacijske opreme. Implementatori bilježe lagani pad ukupnih prihoda najvjerojatnije zbog spore prilagodbe jednog dijela tvrtki na promjenu situacije sa strane potražnje.

A da li se tempo rasta hrvatskog telekomunikacijskog gospodarstva može ubrzati u godinama koje slijede?

Odgovor je: teško.

Hrvatski operateri teško da mogu značajnije napredovati prije negoli se u potpunosti riješi pitanje upravljanja i korištenja DTK infrastrukturom, jer bez toga nema stvarne konkurencija među operaterima. Distributeri telekomunikacijske opreme ne mogu očekivati spektakularne stope rasta ponajprije zbog dostignute visoke razine korištenja ponudnih telekomunikacijskih usluga. Segment proizvođača ostaje ograničen malim brojem sudionika te potrebom za velikom koncentracijom kapitala, tehnologije i znanja potrebnih kako bi se pokrenule nove tvrtke ovog tipa. Zbog tržišnog udjela kojeg trenutno drže, implementatori telekomunikacijskih rješenja teško da bi mogli značajnije pridonijeti rastu ukupnog sektora, čak i u slučaju da svaki od njih utrostruči prihode u narednih godinu dana.

Sve nabrojano jasno pokazuje kako će naša analiza za 2008. godinu najvjerojatnije uključivati izvještaj o jednoznačnom rastu prihoda hrvatske telekomunikacijske industrije te opisivati gotovo potpuno jednake trendove kao i ovogodišnja. To je zasigurno najvjerojatniji scenarij. Ipak, tko zna. Možda se u preostalim pola godine ipak dogodi nešto spektakularno...

endar year which has, besides all else, ensured their entry into the elite group of domestic telecommunications companies.

Table 5. Members of the TOP 50 Croatian telecommunications companies, the segment covering distributors of telecommunications equipment and components

Implementers of Telecommunications Solutions

This year's TOP 50 includes thirteen implementers of telecommunications solutions, which is even three companies less when compared to last year's list. Total revenue also experienced a fall in relation to the previous year, which can be considered a result of revenue fall in the greater section of Croatian implementers. A significant fall in revenue was recorded by the companies Katekom, Held and Teneo.

Implementers of telecommunications solutions – companies offering services covering development, installations and maintenance of telecommunications systems. On the basis of partner agreements concluded with leading equipment manufacturers, they are able to ensure professional and quality support to users of their services.

On the other hand, the company Vatel, Micro-link and Retel achieved exceptional revenue growth, which surely negates the assertion that any kind of crisis exists in this section of the telecommunications sector. It is more likely that a change in market conditions occurred (which can include saturation of a section of the market, changes to demand trends, changes in the product pallet principle due to global trends and so on) whereby some local companies adjusted better, while others not so well.

The assertion of a poor year for implementers is supported by information on a reduction in the number of employees by almost 5%. On the other hand, it is interesting to note that besides the fall in total revenue and number of employees, total profit after tax in this sub-segment grew by almost 36%! The reason behind this is foremost the companies Vatel, Steiner, Retel and Sinfonika who achieved profit increases by more than 100%.

Table 6. Members of the TOP 50 telecommunications companies, segment covering implementers of telecommunications solutions

Telecommunications Equipment Installers

As has been already stated in the revenue structure analysis, not a single installer of telecommunications equipment succeeded in entering this year's telecommunications TOP 50 list. The reason could be due to a reduction in the scope of orders for installations by operators, or more likely, greater competition amongst companies of this type resulting in a division of their revenue amongst a larger number of companies. Such segmented revenue, no such company succeeded in overtaking the set goal of 4.2 million kuna necessary for gaining rank on the last position on the TOP 50 list.

Installers of telecommunications equipment – companies involved in the installation of telecommunication equipment (for instance, laying optical cables) for operators' needs.

conclusion and view into 2008

Therefore, during the previous year, the Croatian telecommunications sector continued to develop at the already slow rate. In comparison to the previous year, there occurred no surprisingly spectacular progress in any direction whatsoever. The largest segment in this market, service providers, grew somewhat quicker than other segments, which is the result of the liberalization process in the telecommunications service market and accelerated positioning of new fixed and mobile operators. The segment covering telecommunications equipment distributors is located in the same positive current benefiting primarily from the high level of consumption by users of mobile devices continually heating the desire for modernity by Croats. The manufacturer segment achieved negligible growth mostly due to the somewhat problem situation on the world market for telecommunications equipment. Implementers recorded a slight fall in total revenue due most likely to slow adjustments by part of the companies to the changing situation of demand.

But can the rate of growth by the Croatian telecommunications sector be increased in the years ahead?

The answer is: not likely.

Croatian operators will find it difficult to make significant improvements prior to completely resolving the issue of management and use of the distribution telephony network infrastructure, because otherwise there is no true competition amongst the operators. Distributors of telecommunications equipment cannot expect a spectacular rate of growth due to the achieved high level of utilization of offered telecommunication services. The manufacturer section remains limited to a small number of participants and the requirement for a large concentration of capital, technology and knowledge necessary to start up new companies of this type. Due to the currently held market share, implementers of telecommunications solutions will find it difficult to significantly contribute to growth for the whole sector, even in the event that each of them triples revenue in the year ahead.

All that has been said clearly indicates that our analysis for 2008 will most likely include a report of single digit growth in revenue by the Croatian telecommunications industry and describe almost identical trends as last years. This is surely the most likely scenario. But, who knows. Perhaps something spectacular in the second half of the year will nonetheless occur ...